

hold for Børnenes Vedkommende i de forskellige Kommuner maaske ikke føre til den samme Løsning, fordi man ser med forskellige kommunale Øjne paa Sagen. Dette er naturligvis en Svaghed ved at lægge det hele i Kommunernes Haand ved Siden af dette, at Kommunerne alene komme til at afholde Udgifterne, altsaa faa en forøget Udgift, som Staten ikke tager nogen Del af. Maaske man vil sige, at hvis man tænkte sig det gennemført over det hele, kom det ud paa eet, enten det var Staten eller Kommunen, der betalte, eftersom det blev alle Landets Borgere, der maatte udrede Udgiften. Men der vilde alligevel blive nogen Forskel, hvis Staten tog Del i Udgiften, idet netop de fattige Kommuner, de, som have færrest Penge at raade over og rimeligvis have flest Børn, der trænge til Bespisning, jo altid ville have vanskeligere ved alene at kunne løse Opgaven, end hvis Udgifterne fordeltes gennem et Statstilskud over det hele Land, saaledes at de mere velstaaende Kommuner indirekte kom til at bidrage ogsaa til de fattigere Kommuner.

Jeg vilde mene, at der er al Grund til at tage velvilligt mod dette Lovforslag og føre det igennem. At det private Initiativ vil svækkes, ja det er muligt, men det er med saa mange Opgaver, der have videregaaende Betydning saaledes, at de begynde som private Foretagender, at det private Initiativ baner Vej for den almindelige Forstaaelse af, at der her er en Samfundsopgave. Dette er ogsaa væsentlig det, som det private Initiativ efter min Mening her har udvirket. Det har bragt den Bevidsthed op i vide Kredse, at der her er et Spørgsmaal, man ikke uden videre kan lade ligge, og som, naar det skal løses paa tilbørlig Maade, maa løses gennem Foranstaltninger fra de offentlige Myndigheders Side. Naar det Øjeblik er kommet, saa er det naturligt, at det private Initiativ afløses af den offentlige Virksomhed. I øvrigt ved jeg for Resten ikke, om det private Initiativ her behøver helt at træde tilbage. For det første hjemler jo Loven Ret til at lade den private Hjælp træde til, for det andet ved jeg ikke, om ikke den paa dette Omraade bestaaende Lovgivning bliver ved at bestaa, saaledes at man ogsaa ad privat Vej vil kunne virke hen mod Løsningen. Det er ganske vist saa, at naar først det offentlige har overtaget en Sag, bliver der mindre Spore for private til at fortsætte Sagen. Men det naturlige er vel ogsaa i og for sig, at det offentlige overtager en Sag som denne,

navnlig naar det særlig er af Hensyn til Udbyttet af selve Skolevæsenet, at denne Sag skal gennemføres, nemlig for at man ikke skal give en Masse Penge ud til Skolevæsenet, som i Virkeligheden kastes bort, fordi man staar overfor Børn, der i mange Tilfælde slet ikke ere i Stand til at tilægge sig det, som Skolen byder dem. Dette er for mig det Hovedsynspunkt, som gør, at det offentlige efter min Mening maa tage Sagen op og gennemføre den, og at det ikke udelukkende kan henvise den til det rent private Initiativ.

Jeg anbefaler derfor Lovforslaget paa det bedste, idet jeg henviser til, at det er kommet til os enstemmigt vedtaget af Folketinget, hvorfor der er al Grund til, at ogsaa Landstinget tager de Betragtninger op, som i Folketinget have været vejledende for alle Partier til at gaa med til denne Sag, og søger at gennemføre Loven i det væsentlige saaledes, som den er kommen til os fra det andet Ting.

Lewinsky: Der er fra forskellige Sider blevet udtalt en Beklagelse over, at det private Initiativ muligvis bliver svækket, ja, at det gaar helt bort ved det foreliggende Forslag. Ja, det er netop det svage ved den gældende Lov, at man der absolut kræver det private Initiativ som det bærende Led for denne Sag. Ifølge den gældende Lov kan nemlig Kommunalbestyrelsen, hvor det private Initiativ ikke vil træde til, ikke tage denne Sag op og løse den; der kræves, for at Kommunalbestyrelsen kan yde Bidrag, at der først skal eksistere en privat Forening, som tager denne Sag op. Det forekommer mig derfor, at dette netop er det svage Punkt, og det er et Fremskridt i denne Lov, at man her giver Kommunalbestyrelserne Ret til at tage denne Sag op, naar de finde det nødvendigt at faa det ordnet i Kommunerne. Og det er jo ikke saaledes, som det ærede 3die Medlem for 5te Kreds (Oluf Jensen) udtalte, at denne Sag er allerede bragt frem paa en tilfredsstillende Maade Landet over. Nej, der er mange Kommuner i dette Land, hvor der ganske sikkert findes sultne Skolebørn, men hvor der ikke findes nogen Forening, der har taget denne Sag op, og hvor derfor disse Børn nu og i Fremtiden ville være udelukkede fra at faa Hjælp fra Kommunernes Side, fordi den nugældende Lov kræver en saadan Forening, for at Bespisningen kan finde Sted. Det forekommer mig altsaa, at Bestemmelsen her om, at Kommunalbestyrelserne faa Ret til at tage